

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ — 15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

1927

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & Σ^Α ΕΚΔΟΤΑΙ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ," — ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ, 44
ΑΘΗΝΑΙ

Ε.Υ.Δ. της Κ.Ε.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

Ἡ Ἐκατονταετηρίς τοῦ Ρωμαντισμοῦ

Εἶναι ἀρκετὰ χρόνια πού ἡ Γαλλικὴ Κομωδία ὀργανώνει κάθε χρόνο ἕναν κύκλο προτύπων παραστάσεων, τὰς ὁποίας ἀφιερώνει σὲ μιὰ ἐποχὴ ἢ σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς κορυφαίους συγγραφεῖς τοῦ Γαλλικοῦ θεάτρου.

Ὁ κ. Emile Fabre, ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Γαλλικῆς Κομωδίας, ἀπεφάσισε ν' ἀφιερῶσει τὸν φετεινὸ κύκλο στὸν Ρωμαντισμὸ, τοῦ ὁποίου ἡ ἑκατονταετηρίς θὰ ἐορτασθεῖ στὸ Παρίσι τὸν Ἰούνιο.

Τὰ ἔργα τῶν Hugo, Musset, Mérimée κτλ. θὰ ἀνεβαστοῦν μέσα σὲ σκηνοθεσίες ἐντελῶς ἀνανεωμένες καὶ πρωτότυπες.

Οἱ Burggraves τοῦ Hugo, πού ἔχουν χρόνια νὰ καιθοῦν, θὰ ξαναεμφανιστοῦν στὴ σκηνή. Ἐπίσης πολλὰ ἄλλα ρωμαντικά ἔργα πού ἔχουν σχεδὸν λησμονηθεῖ, θάναστηθοῦν πάλι.

Τὸ Carosse du Saint Sacrement, τὸ μικρὸ ἀριστούργημα τοῦ Mérimée, θὰ παρουσιασθεῖ γιὰ πρώτη φορά στὴ Γαλλικὴ Κομωδία.

Γιὰ τὴν ἑκατονταετηρίδα τοῦ Ρωμαντισμοῦ ὀργανώνονται ἐπίσης ἐκθέσεις στὸ Μουσεῖο τῶν Διακοσμητικῶν Τεχνῶν, στὸ ἱστορικὸ σπίτι τοῦ Hugo, συναυλίες μὲ ἔργα τοῦ Berlioz, μιὰ ἐκθεση τῶν ἔργων τοῦ Delacroix, Gros, Gérard κτλ.

Θὰ γίνῃ κάθε προσπάθεια ὥστε ἡ ἑκατονταετηρίς τοῦ Ρωμαντισμοῦ νὰ ἐορταστῇ μὲ ὄση εἶναι δυνατὸ περισσότερη λάμψη. Οἱ Γάλλοι χωρὶς νὰ μένουν ποτὲ προσκολλημένοι στὴν παράδοση, ξέρουν πόσο ὠθοῦν τὶς νέες δημιουργίες οἱ ἐνδείξεις ἐκτίμησης καὶ ἀναγνώρισης σὲ κείνους πού ἄλλοτε ἐργάσθησαν γιὰ τὴν ἐξέλιξη.

Κάτι ἀνάλογο, νομίζουμε, θὰ μποροῦσε νὰ γίνῃ καὶ στὰς Ἀθήνας. Θ.

Ἡ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ Χριστιανικῇ Ἐφέσῳ

Γνωστὴ εἶναι ἡ μεγάλη σημασία τῆς Ἐφέσου κατὰ τὴν Παλαιοχριστιανικὴν περίοδον. Ἐκεῖ ἐγράφη τὸ ἐπιγραμματικὸν ἐκεῖνο «ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Θεὸς ἦν ὁ λόγος». Ἐξ Ἐφέσου ἐγραψεν ὁ ἀπόστολος Παῦλος, αἰχμάλωτος ἐκεῖ ὄν, τὰς ἐπιστολάς αὐτοῦ πρὸς τὰς χριστιανικὰς κοινότητας τῶν Φιλίππων καὶ τῶν Κολασσῶν καθὼς καὶ τὴν ἐπιστολὴν πρὸς Φιλίμονα. Ἐν Ἐφέσῳ ἐδείκνυετο ὁ τάφος τοῦ ἀποστόλου Τιμοθέου, τὸ σπήλαιον τῶν ἐπτὰ ἁγίων Παίδων, ὁ τάφος Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς, καὶ ἄλλα πολλὰ εἰς πρόσωπα τῆς παλαιοχριστιανικῆς περιόδου ἀναφερόμενα μνημεῖα. Ἀλλ' ὁ κατ' ἐξοχὴν πάτρων τῆς Ἐφέσου ὑπῆρξεν ὁ ἀπόστολος Ἰωάννης, ὁ ἡγαπημένος τοῦ Κυρίου, ὁ Θεολόγος. Κατὰ τὰς παλαιὰς παραδόσεις, ὁ ἀπόστολος Ἰωάννης ἀπέθανεν ἐπὶ αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ ἐν Ἐφέσῳ καὶ ἐτάφη ἐκεῖ. Πιθανώτατα

κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μ. Κωνσταντίνου, ἐπὶ τοῦ τόπου ὅπου ἐπιστεύετο δι' ἐγένετο ἡ αὐτοταφὴ τοῦ ἀποστόλου Ἰωάννου, ἰδρῦθη μαρτύριον ἢ ἀποστολεῖον. Τὸ ἱερόν τοῦτο μετεσκευάσθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ Α' εἰς μεγαλοπρεπῆ ναὸν ἐφάμιλλον πρὸς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ναὸν τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων. Ὁ ναὸς οὗτος τοῦ Θεολόγου κατέστη ἐν ἐκ τῶν περιφημοτέρων προσκυνημάτων τῆς καθ' ὅλου Χριστιανοσύνης. Ἡ Ἐφέσος ἔχασε κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας τὸ κοινωνικὸν αὐτῆς ὄνομα καί, λόγῳ τοῦ ἐν αὐτῇ περιφήμου ναοῦ τοῦ Θεολόγου, μετωνομάσθη Ἀγίου Θεολόγου ἢ ἀπλῶς Θεολόγου, (ἐκ τοῦ Ἀγίου Θεολόγου προῆλθε καὶ τὸ τουρκικὸν ὄνομα τῆς Ἐφέσου Ἀγιουσουλούκ). Ἡ τουρκικὴ κατάκτησις, ἀρχομένου τοῦ 14 αἰῶνος, συνετέλεσεν εἰς τὴν βαθμιαίαν κατὰκτωσιν τοῦ περιφήμου ἱεροῦ τῆς Ἐφέσου, τοῦ ὁποίου ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας μόνον τμήματα, ἐκ τῶν θόλων αὐτοῦ καταπεσόντα, ἐδείκνυον τὴν θέσιν τοῦ ἄλλως τε κεχωσμένου κτίσματος τοῦ Μεγάλου Ἰουστινιανοῦ. Διαρκούσης τῆς Ἑλληνικῆς κατοχῆς ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, δαπάναις τῆς Ὑπᾶτης Ἀρμοστείας Σμύρνης, ἐγένοντο διὰ τοῦ ἐφόρου τῶν χριστιανικῶν ἀρχαιοτήτων κ. Γ. Σωτηρίου ἀνασκαφαί, δι' ὧν ἀπεκαλύφθη μέγα μέρος τοῦ σεβασμίου ναοῦ, διηυκρινίσθη ὁπωσδήποτε τὸ σχῆμα αὐτοῦ καὶ κατέστη δυνατὴ ἡ συγκριτικὴ μελέτη τοῦ μνημείου. Πλὴν ἐπῆλθεν ἡ μεγάλη Μικρασιατικὴ καταστροφὴ τὸ διὰ τὸν Χριστιανικὸν κόσμον ἄλλοτε ποτὲ πανσεβάσμιον ἱερόν τῆς Ἐφέσου δὲν ἠδύνατο πλέον ν' ἀποκαλυφθῇ διὰ τῆς ἑλληνικῆς σκαπάνης καὶ νὰ μελετηθῇ ὑφ' Ἑλλήνων ἐπιστημόνων. Κατὰ τὸ παρελθὸν βίος, τὸ Αὐστριακὸν Ἀρχαιολογικὸν Ἰνστιτούτον ἐξηκολούθησε μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας τὰς ἀνασκαφὰς τῆς Χριστιανικῆς Ἐφέσου, συνεργαζομένου καὶ τοῦ Γερμανοῦ σοφοῦ Ἀδόλφου Deissmann, καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Βερολίνου, συγγραφέως τοῦ περιφήμου βιβλίου «Φῶς ἐκ τῆς Ἀνατολῆς». Ὁ καθηγητὴς κ. Deissmann ἔκαμεν ἐν τῷ Ἀρχαιολογικῷ Ἰνστιτούτῳ τοῦ Βερολίνου, πρὸ ὀλίγων ἐβδομάδων, λίαν ἐνδιαφέρουσαν ἀνακοίνωσιν περὶ τῶν πορισμάτων τῶν τελευταίων ἀνασκαφῶν πρὸς ἀποκάλυψιν τῆς Χριστιανικῆς Ἐφέσου. Εἰς τὸ σπήλαιον τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἐπτὰ ἁγίων Παίδων ἀνεκαλύφθη μία μεγάλη Χριστιανικὴ κατακόμβη, ὅπου εὗρέθησαν θαυμάσια εὐρήματα, ἐπιγραφαί, λυχνίαὶ καὶ ἄλλα ἀντικείμενα. Περίληψις τῆς ἐν Βερολίνῳ ἀνακοινώσεως τοῦ καθηγητοῦ κ. Α. Deissmann, ἀποσταλεῖσα ὑπὸ τοῦ ἰδίου, ἀνεγνώσθη πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν. Δικαίως ὁ σοφὸς συγγραφεὺς τοῦ φετεινοῦ ἔργου «Φῶς ἐκ τῆς Ἀνατολῆς» ἐτόνισεν, δι' αἱ ἐπ' ἐσχάτων, διαρκούσης τῆς Ἑλληνικῆς κατοχῆς ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἐπιχειρηθεῖσαι ἀνασκαφαί πρὸς ἀποκάλυψιν τῆς Χριστιανικῆς Ἐφέσου ἀποτελοῦν λαμπρὸν σημεῖον, ἴσως—φεδ—λαμπρὰν ἐπισφράγισιν, τοῦ τρισχιλιετοῦς ἐκπολιτιστικοῦ ἔργου τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ Μικρασιατικῷ ἐδάφους.